HEEMKRING
OKEGEM

HERINNERINGEN

AAN

OKEGEM

ANNALEN 1977

In ieder mens leeft een stukje heimwee naar wat voorbij is. Ook hij die geen belangstelling koestert voor de geschiedenis van zijn dorp, noch voor oude beschrijvingen of moderne statistieken zal zich toch geboeid weten door afbeeldingen uit een ver... of nabij verleden.
Vooral in een dorp met versnelde groei, vooral sedert de na-oorlogse periode, lijkt het nabije verleden soms reeds heel veraf.

Het ligt in onze bedoeling in de bladzijden die volgen een blik te werpen op de evolutie van Okegem en dit met behulp van oude fotografische dokumenten.

Dit wordt een evocatie in beeld van ons dorp Okegem van de eerste helft van deze eeuw — een Okegem waarvan de uitlopers van de vorige eeuwen nog duidelijk merkbaar waren.

De zichtkaarten en foto's werden zorgvuldig uitgekozen uit een verzameling, die in de loop van enkele jaren tot stand kwam dank zij de welwillende medewerking van vele dorpsgenoten. In de mate van het mogelijke wordt uitleg verstrekt bij de afbeeldingen.

Wat nu volgt zal bij de ouderen heimwee oproepen naar wat voorbij is en de jongeren zullen er het levensmilieu in ontdekken waarin hun ouders en grootouders geleefd hebben. De inwijkelingen zal een kijk gegund worden op dat landelijk dorp, waar de steeds minder in aantal wordende «autochtonen» het zo gaarne over hebben.

Jozef Van der Speeten

Voor onze heemkundige kring hebben de jaren 1977 en '78 wel een uitzonderlijke betekenis : 1977 als jaar van de fusie en 1978 als «Jaar van het dorp».

Als blijvende herinnering aan ons vroeger «dorp» besloot de heemkring, als jaarboek '77, een fotoalbum «Herinneringen aan Okegem», te laten verschijnen.

We zullen deze uitgave spreiden over twee jaar. Zo wordt het jaarboek 1977 : Herinneringen aan Okegem, met nadruk op gebouwen en landschappen. Het jaarboek 1978, als aanvulling, met nadruk op personen, ambachten en beroepsaktiviteiten.

Wie in het bezit komt van de twee jaarboeken heeft dan een verzameling van al het oud - fotomateriaal welke onze kring tot op heden heeft kunnen verzamelen.

Mogelijk kan de verklarende tekst onvolledig of onjuist zijn. Wij moesten immers datgene optekenen wat wij hoorden vertellen, omdat geschreven dokumenten ontbreken.

Voor elke aanvulling of terechtwijzing zijn we dankbaar.

We wensen onze lezers veel kijk- en napluisgenot.

De Voorzitter,
P.De Jonge

(copyright A. C. L.)

Zicht op de eerste grote Denderbrug, gebouwd in 1865, Kaaistraat en Dorpskom.
Deze brug gaf verbinding met het naburig dorp Pamel (Roosdaal) en zo met Brussel. Ze is bezweken in 1934.

Bemerk ook de twee rijen bomen langs weerszijden de dam. Vooraan links het huis van Pieter De Vriendt, landbouwer - herbergier. Verder de hofstede van Jan Covens. Het gebouw met de witte gevel was de schuur en bergplaats. Die werd afgebroken voor de rechttrekking van de straat. Het grote gebouw rechts is de pastorij met tuin en boomgaard, langs de straatzijde afgebakend door een muur. Midden, de kerk met kerkhof. Vooraan rechts de weide die bekend stond als «de bleek» - hierop kwamen de inwoners hun lijnwaad «bleken».

De Kaaistraat kreeg in 1946 een nieuwe naam, de Van der Perrekaai, als herinnering aan Frans Van der Perre, die als politieke gevangene overleed in een concentratiekamp.

Mooi zicht op kerk en oude pastorij.
Vergeleken met voorgaande foto is er een duidelijk verschil op te merken.
De straat is rechtgetrokken en het grote schuurgebouw van de hoeve Jan Covens (later bewoond door oud-burgemeester J. Van den Berghe) is afgebroken. Alleen het kleine gebouw is recht gebleven - dit was de oven van het hof.

Rechts de grote pastorij met bijgebouwen o.a. de serre. Er is reeds slijtage op het gebouw, want de linkerzijgevel is een paar maal verbonden. Van de ceder die nu in de voortuin staat is nog niets te bemerken. Het kerkgebouw is reeds vergroot.

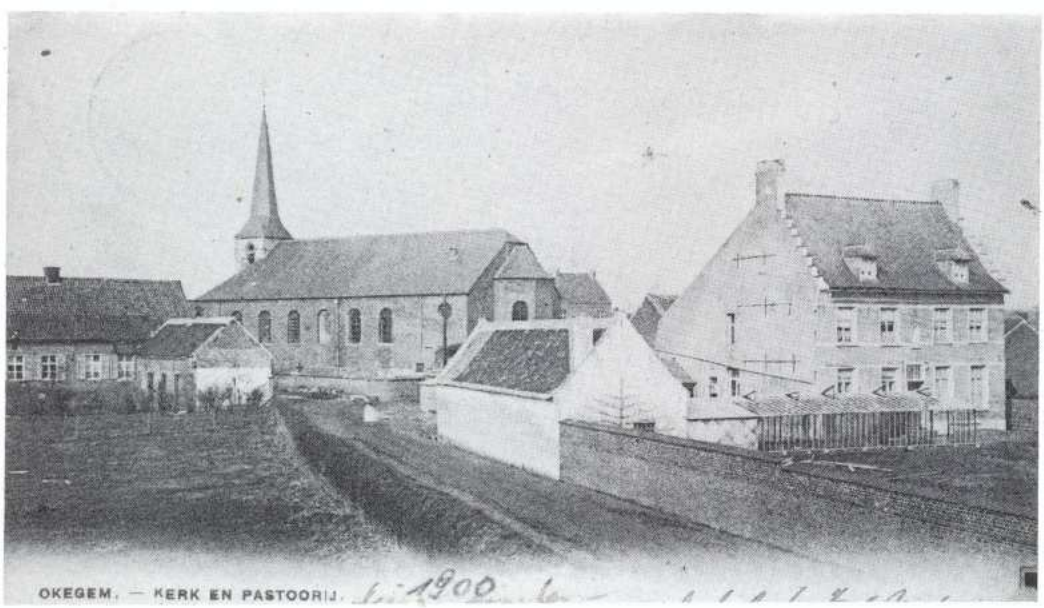

De kerk en gedeelte van de Dorpplaats.

Dat op een foto staan in de jaren 1905 - 1910 een hele belevenis was, tonen ons het groot aantal personen, vermoedelijk heel de bevolking van de «Plaats» daarvoor samengekomen.

De straten zijn in slechte toestand, er zijn immers nog geen ondergrondse riolen. Het kerkhof is ommuurd — vooraan op de pilaar de petroleumlamp, de enige verlichting. Links vooraan herberg met uithangbord «Gemeentehuis» — hier hadden tot in 1945 de gemeenteraadszittingen plaats. De straat links is de verbinding met de Fonteinstraat. Achteraan, tussen de twee gebouwen, de kapel gebouwd door Benedikt Van Havermaet, voormalig burgemeester. Daarnaast was de chicoreibranderij van Van der Speeten Petrus Johannes.

De Dorpplaats in de jaren 1905 - 1910. De Plaats is gedeeltelijk gekasseid, doch er is nog geen ondergrondse riolering. Rechts vooraan is de hofstede van Frederik Vanden Bergh. De hoevegebouwen werden afgebroken en op die plaats werden verschillende huizen gebouwd, die later door E. H. Edmond Van den Bergh, pastoor te Lebbeke, verkocht zijn. Verderop heeft men langs de rechterkant een reeks herbergen die beschreven staan in ons mededelingsblad. Opvallend is dat de kar voortgetrokken wordt door koeien (Okegem telde in 1900 amper 8 paarden, maar 69 werkkoeien).
Links vooraan het huisje van Eeckhoudt Jan Baptist.

Deze zichtkaart geeft ons een prachtig beeld van de bovenkant van de Dorpplaats. De bewoners zijn waarschijnlijk verwittigd van de komst van de fotograaf en iedereen wil op de foto staan. Op het uithangbord van het tweede huis rechts kan men lezen : Bij J. Brems-Goubert, Estaminet. Aan het huis van Alexis Van Damme, sekretaris, ziet men duidelijk de straatlantaarn hangen. Men brandde toen nog petroleum in de lampen en de petroleumverkoper deed juist zijn ronde. Juist voor de oude kapel trekt een paard een kar, volgeladen met steenkolen, komende uit de richting van het goederenstation. Links midden het nieuwgebouwde huis van Kamiel Beeckman, postmeester. De grote linde staat in de tuin van de herenwoning van Van der Schueren - Van der Speeten. Verderop de eerste huizen van de Kattestraat.

Tot nog toe hadden we alleen algemene zichten van de Dorpplaats. Deze foto echter geeft ons een paar details weer. Centraal staat de grote kapel, die toegewijd was aan O. L. Vrouw van Lourdes. De grote deur werd alleen maar geopend bij processies. Bij de Sint-Antoniusommegang werd driemaal rond de kapel gegaan. Deze kapel werd in 1938 afgebroken en een nieuwe mooie kapel, geschonken door Gabriel Hazeleer, kwam ongeveer in het midden van het pleintje te staan.
We bemerken ook dat het oogsttijd is. Met kruiwagens, waarop grote houten berries (latwerk) lagen, werd de «oogst naar binnen gereden».

Zicht op de Dorpplaats rond 1920. Deze foto is genomen vanop het kerkhof. De toegang tot het kerkhof kon afgesloten worden door een prachtig gesmeed hek.

Men heeft hier een totaal beeld van onze «Plaats».

Links vooraan het huisje van de kerkbaljuw, de suisse, Petrus Baeyens. Men merkt ook dat op de Plaats de «molens» klaar staan om de kermis te vieren.

Nog een zicht van onze Dorpplaats, ditmaal genomen van de bovenkant (voor de kapel). Op de voorgrond o.a. de gezusters Van Damme. Het eerste huis links was de herberg van J. B. De Boitselier. In deze herberg had de stichting plaats van de Christene Volkspartij van Priester A. Daens.

Ieder huis had toen een gekasseide verbinding met de straat.

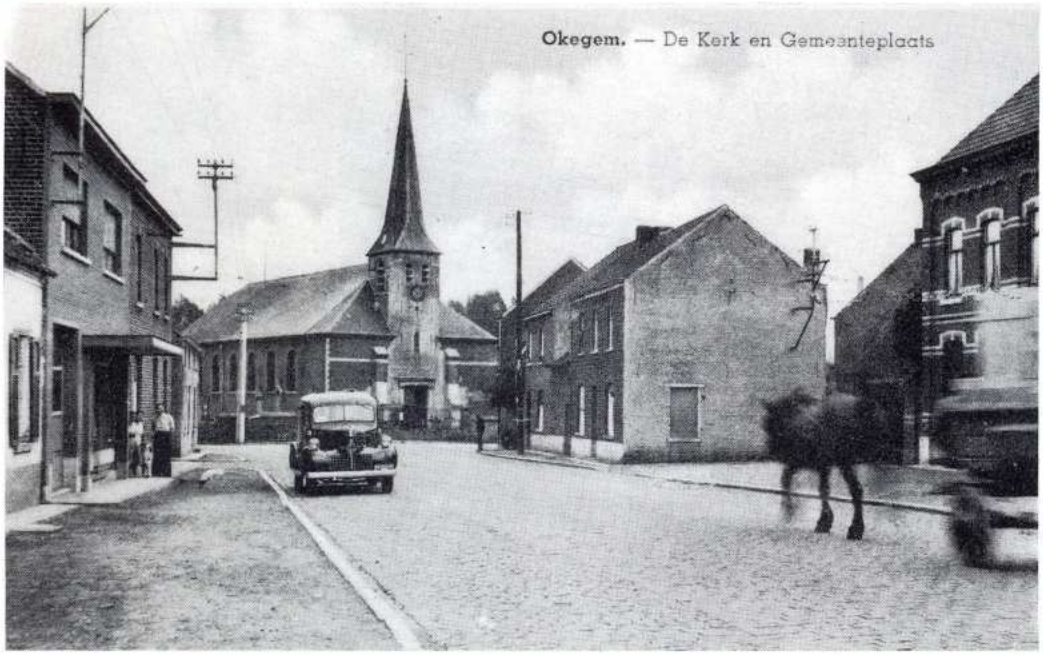

Zicht op de Dorpplaats, genomen rond de jaren 1940.

Vergeleken met vorige zichtkaarten is er heel wat vooruitgang geboekt wat de bestrating betreft. De Dorpplaats en de Fonteinstraat hebben in 1937 een mooie wegbedekking gekregen. Onze gemeente had al elektrische verlichting en het autotijdperk is al goed aan de gang. Maar paard en kar zijn nog niet afgeschreven. Het paard van de fabriek trekt een wagen voort, beladen met zware machines, die met de spoorwegen zijn aangebracht. Naast het huisje met de witte gevel, bewoond door P. Van Miegem, heeft men de moderne winkel van Germaine Staels. Het grote huis rechts was bewoond door Ph. De Roeck, smid. Juist daarachter, voor het huis met de neergelaten rolluik, heeft men het Schoolstraatje, waarlangs de kinderen naar de Zustersschool gaan.

Een tamelijk recente foto van kerk en gedeelte van onze Dorpplaats. (1950 - 1955). De kerkhofmuur is hersteld (vgl. met voorgaande foto) en het torenuurwerk is verplaatst. Aan de linkervoorgevel zijn er twee gedenkstenen geplaatst ter nagedachtenis van de gesneuvelden van beide wereldoorlogen. Het tweede huis rechts is een café geworden «De Gouden Klok».

Op het hekwerk van het kerkhof is een bord geplaatst waarop de mededelingen van het gemeentebestuur opgehangen werden. Vanop de steen voor de vernieuwde kerkhofmuur riep de veldwachter voorheen de berichten aan de bevolking af.

Nog een recente foto van de Dorpplaats (1950 - 1955).
Dit keer genomen vanop het kerkplein. Links vooraan het café «De gouden klok» uitgebaat door E. Van Eesbeek-Segers. Het huisje met de witte luik was de groentenwinkel gehouden door Jeanne Beeckman. De groentenwagen heeft halt gehouden voor de winkel. In het midden van het plein ziet men de prachtige kapel, geschonken door Gabriël Hazeleer in 1938. Juist voor de kapel splitst de straat zich in tweeën : links de Kattestraat en de weg naar Ninove; rechts de weg naar het station en verderop naar de Leopoldstraat (voorheen Rattenberg) en zo naar de steenweg op Aalst. Achter de kapel de kruidenierswinkel van Wellekens.

De parochiekerk vanuit de Kloostertuin genomen. Van buiten gezien biedt de kerk niets bijzonders aan, behalve de vierkante toren gebouwd in de 13e eeuw, die een goede indruk maakt met zijn scherpe achthoekige spits, waarop een mooi kruis prijkt. Aan weerskanten zijn ogivale galmgaten met omlijsting van witte hardsteen. Een deel van de zijmuren van de toren is in rode baksteen, wat het overige goed doet uitkomen. De voorgevel van de toren waarin nu twee smalle rechthoekige klokgaten zijn is niet helemaal in dezelfde steen opgetrokken. De twee zijgevels naast de toren die eerst met mortel beplakt en gewit waren, werden afgekapt en in 't rood gezet met witte cementbanden. In de zes neo-romaanse vensters van de zijgevels staan gebrandschilderde ramen. In 1905 - 06 werd de kerk vergroot.

De parochiekerk, voorgevel en linkerzijgevel. Deze foto dateert uit de jaren 1930 - 35. De kerk, gebouwd in 1842, heeft O. L. Vrouw Presentatie als patrones. Sint-Antonius-Abt, wiens beeld in de nis boven de ingangsdeur is geplaatst wordt er speciaal vereerd. Het kerkhof was rond de kerk gelegen en helemaal ommuurd. Zoals men ziet is er al elektrische straatverlichting. De Dorpplaats splitst zich juist voor het kerkplein : links gaat men langs de Fonteinstraat naar Eversem; rechts leidt de straat naar de Denderbrug. Het gebouw rechts is de woning van J. Van den Bergh, oud-burgemeester. De persoon op de foto is waarschijnlijk P. Baeyens, kerkbaljuw.

Links op de voorgrond is de verbinding met de Kouterbaan.

Binnenzicht van onze parochiekerk (1920 - 30). Men ziet dat er nog geen elektrische verlichting is, want tussen de pilaren hangen nog de «lampes belge».

Vele kerkgangers hadden toen een eigen kerkstoel, maar langs de mannenkant, rechts, ziet men vele kleine kerkstoeltjes. De grote lijkbaar staat opgesteld voor een begrafenis. Bij het beeld van Sint-Antonius-Abt (tweede pilaar rechts) staat de offerblok voor de giften van de bedevaarders. Rechts vooraan, onder het venster, staan de flambeeuwen, die eigendom waren van de confrerieleden van het H. Sacrament.

Dit binnenzicht van de kerk is van latere datum (1950 - 55). De plaat van de pauselijke maandintenties is opgehangen aan de 4e pilaar rechts. Men merkt ook dat er een beeld bijgeplaatst is, links vooraan, nl. het beeld van de H. Theresia. Verderop volgende beelden : de Piëta, de H. Barbara, de H. Jozef en O. L. Vrouw. Rechts had men de beelden van de H. Antonius Abt en de H. Antonius van Padua en het H. Hart. Het grote missiekruis boven de communiebank, werd opgehangen na de grote missie van 1911.

Dit is een zicht van de voorzijde van de grote pastorij. Het was een zeer imposant gebouw voor zo'n kleine parochie. Waarschijnlijk hebben we dit te danken aan Pater Ferdinand Van der Eecken, pastoor te Okegem van 1750 tot 1754, die dit gebouw liet optrekken. Hij werd tot Abt gekozen van de Norbertijner-abdij te Ninove. Boven de grote ingangsdeur prijkt trouwens het schild van de abdij.

Voor het gebouw was er een grote voortuin. Langs de straatkant was boven het poortje een groot arduinen kruis geplaatst. In de dertiger jaren werd dit gebouw erg bouwvallig en de gemeenteraad besloot een nieuwe pastorij te bouwen.

Zicht op de nieuwe pastorij met voortuin.

De oude pastorij werd helemaal gesloopt en een nieuw prachtig «pastoreel huis» verrees op dezelfde plaats. Dit is vooral een verwezenlijking van Pastoor Van Vreckem en het gemeentebestuur. De aannemers, de gebroeders Van den Brande van Denderleeuw, bouwden deze pastorij in de jaren 1940 - 1941.

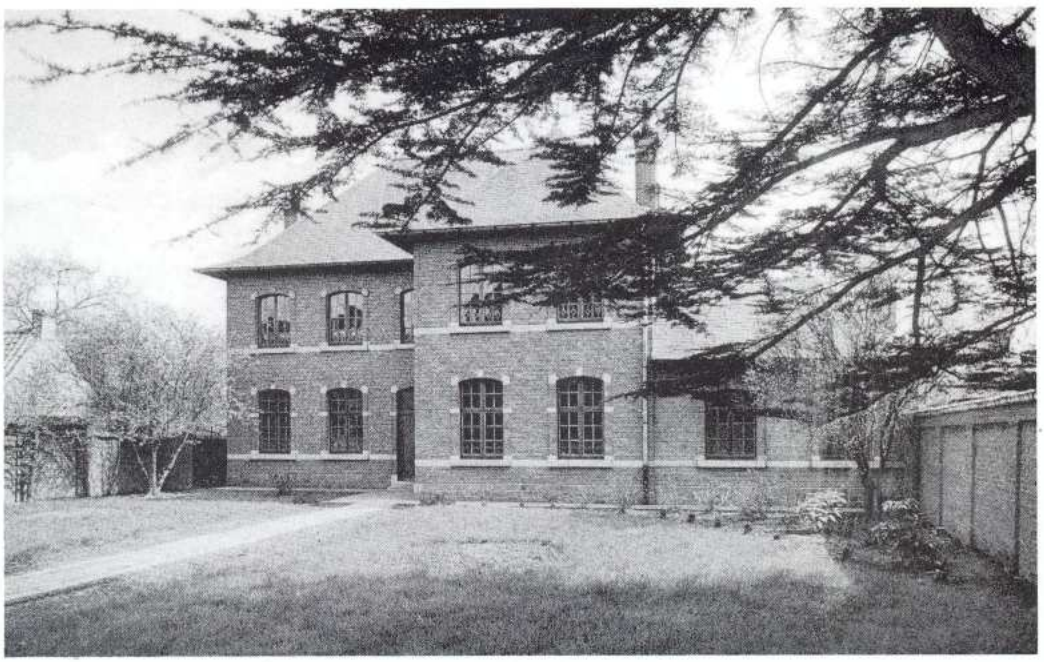

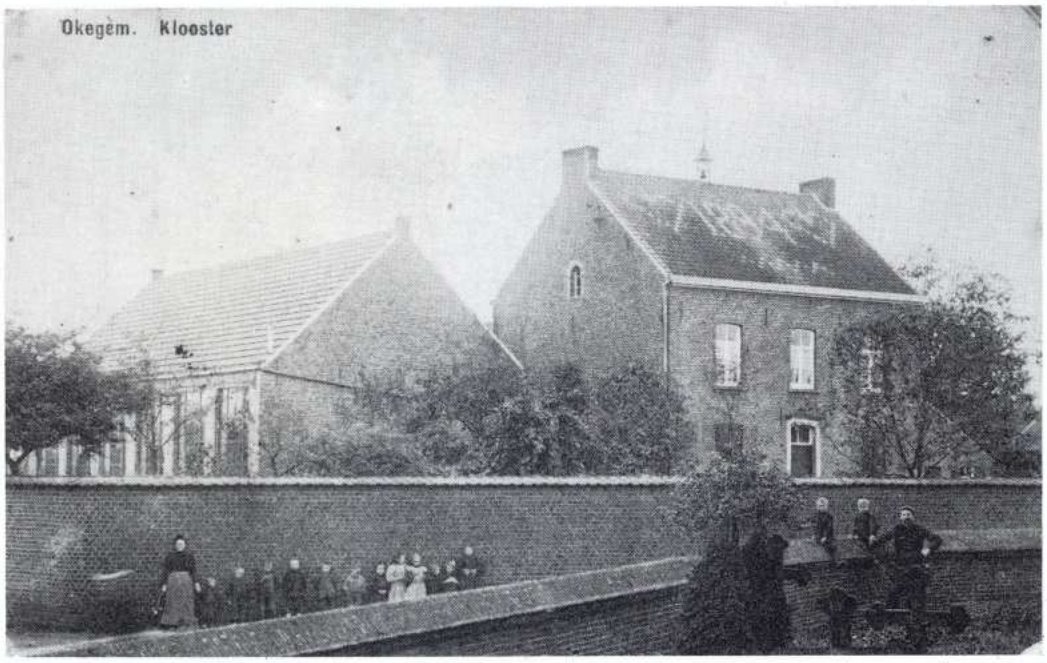

Zicht op het Klooster en klasgebouwen, genomen van op het kerkhof (1910).

In 1884 werd door de congregatie van de Zusters van de H.H. Harten van Ninove op onze parochie een meisjesschool opgericht en voor de hier verblijvende kloosterzusters een klooster gebouwd. Men had toegang tot het klooster langs de straatzijde. Klooster en tuin waren afgesloten door een hoge muur. Op het dak van het hoge kloostergebouw staat een mooi klokje, dat de kinderen opriep naar school.

Deze foto toont ons de achterzijde van de Kloosterschool. Het linkse gebouw was bestemd voor de lagere schoolmeisjes en telde twee grote klassen.

De bewaarschoolkinderen verbleven in een gebouw dat parallel loopt met het klooster. De toegang tot de school was langs het Schoolstraatje.

Men merkt ook op dat er een grote moestuin voor het klooster voorbehouden was.

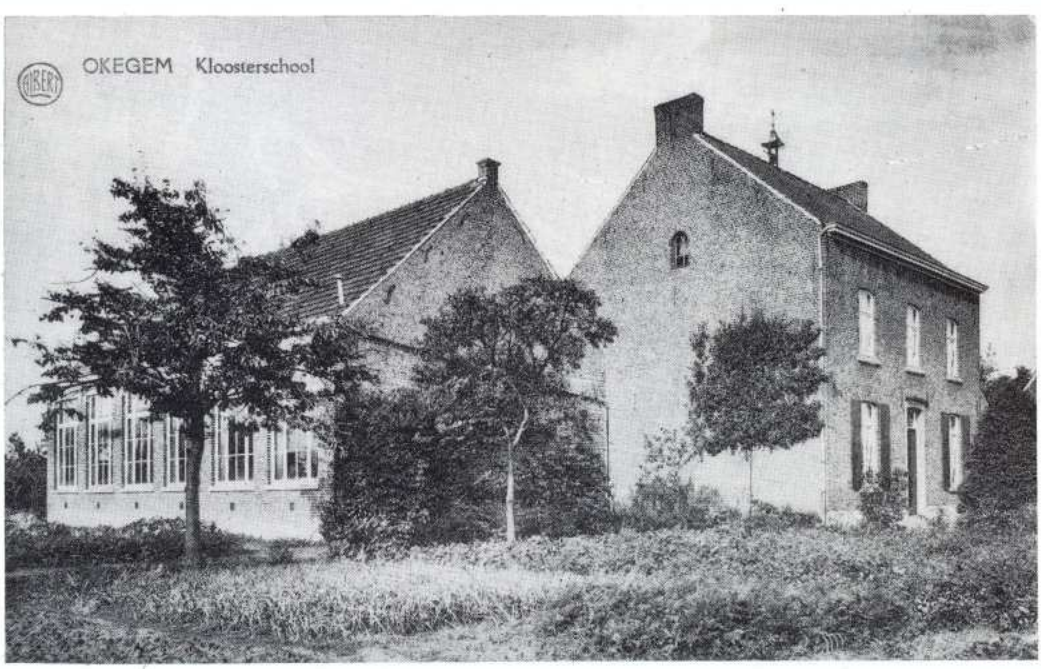

Het schoolhuis en gemeenteschool.

De titel op de zichtkaart «Okegem - Gen ɔentehuis» is waarschijnlijk verkeerd gedrukt geweest, want op de voorgrond staat de woning van het schoolhoofd. Dit huis is achtereenvolgens bewoond door meester Juliaan Van der Speeten, meester Cyriel De Neve, meester Leon De Roeck en meester Odilon Van der Elst.

Op 1 januari 1970 werd dit gebouw het gemeentehuis van ons dorp. De sekretaris en de veldwachter hadden er een bureau en de gemeenteraad hield er zijn zittingen.

Sedert juli 1977 kreeg Heemkring Okegem toelating om de raadszaal als vergaderlokaal te gebruiken.

Deze foto's geven ons een beeld van de gemeenteschool met woning voor de hoofdonderwijzer. Ze is opgericht in 1875 in de Kouterbaan. Oorspronkelijk was het een tweeklassige school — een klas voor de jongens en een klas voor de meisjes.

Na de oprichting van de meisjesschool in 1894 was tot in 1920 een klas vrij en deze werd gebruikt als vergaderzaal voor de gemeenteraad. De historiek van het gemeentelijk onderwijs werd uitvoerig beschreven in Annalen 1975.

Links vooraan het oude huisje van «Waar Tobie» - Eduard Bourgeois, een typische dorpsfiguur. Bernard Van Vaerenbergh poseert hier met een groep schoolgaande kinderen.

Zicht op de voorzijde van het Stationsgebouw en Stationsplein.

Okegem ligt aan de spoorlijn Aalst - Geraardsbergen. Oorspronkelijk heette die lijn «Spoorweg van Dender en Waes» en werd aangelegd in 1850. Het stationsgebouw, opgetrokken in de klassieke «spoorwegstijl» dateert van 1870 en bestaat uit een woning voor de stationschef en een wachtzaal voor de treinreizigers.

Het openstaande hek geeft toegang tot het magazijn en het rangeerstation.

In de verte het huis van Romain Couck, herbergier en handelaar in kolen. Links een huizenrij, allemaal in dezelfde stijl opgetrokken.

Dit is een mooi zicht van de achterzijde van het stationsgebouw, het magazijn en het rangeerstation. Een groepje marktgangers staat wachtend op de trein, komende uit Denderleeuw, die hen naar Ninove zal brengen. Stationschef J. Couck en personeel willen ook niet ontbreken op de foto. Op het linkerperron ziet men de petroleumlampen en de telefoonlijn. In het grote magazijn konden heel wat goederen opgeslagen worden.

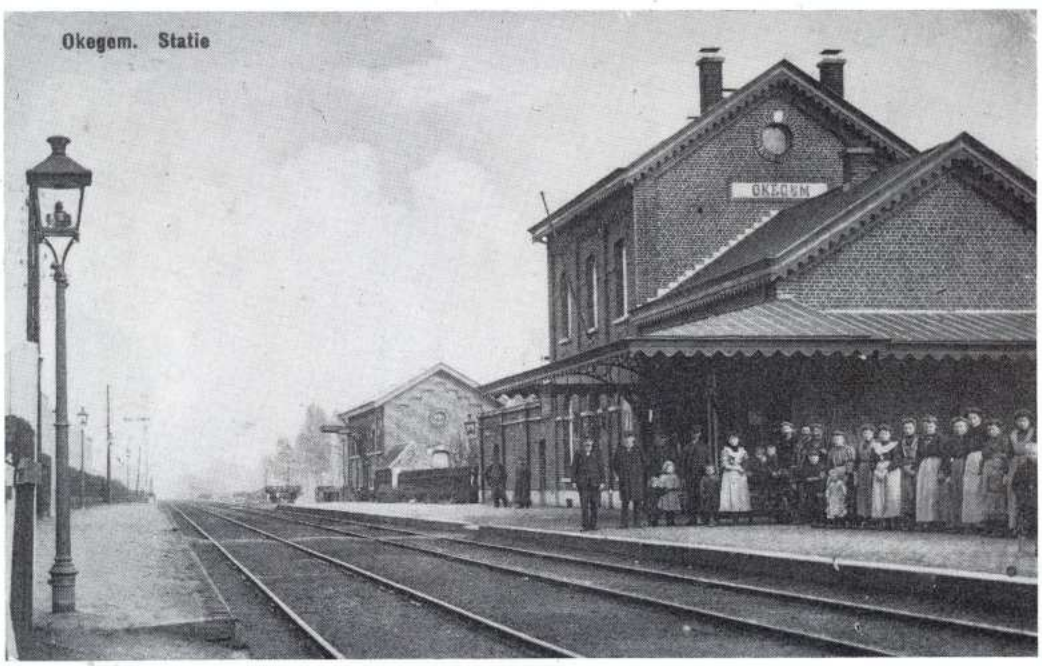

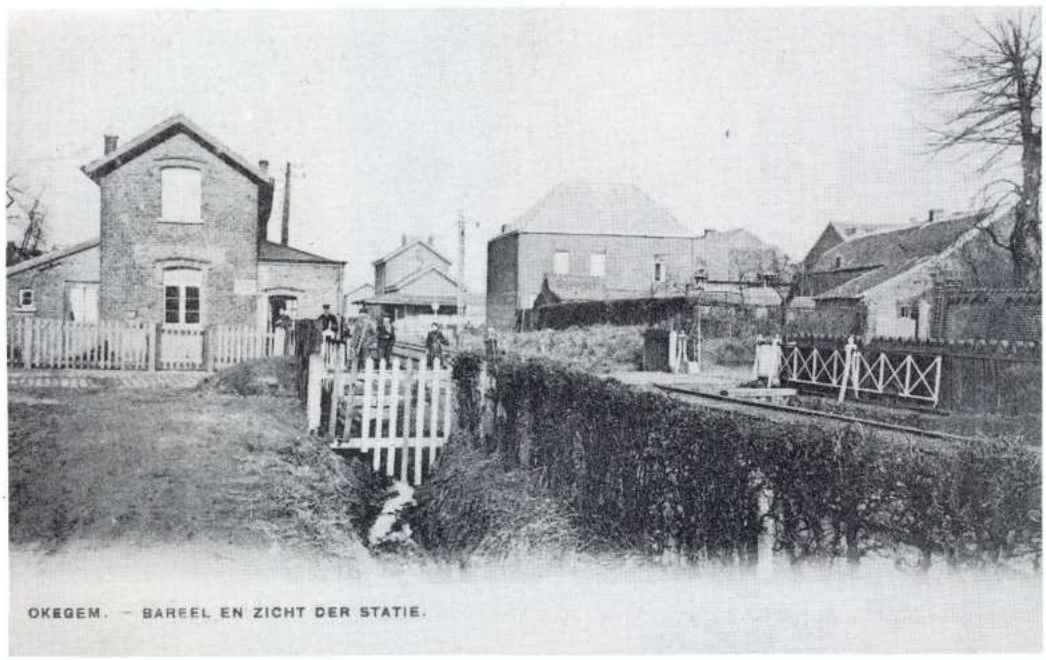

Met de aanleg van de spoorwegen was er ook het probleem van de overwegen en bareelwachthuisjes. We zien hier links op de foto de woning van de bareelwachter P. Phariseau. Hij moest de beide barelen, Kattestraat en Rattenberg, sluiten bij de komst van de treinen. Hij staat hier bij zijn «wiel» omringd door spoorwegpersoneel. Op het grondgebied van Okegem waren er vier bareelwachtershuisjes gebouwd.

Midden, in de verte, het stationsgebouw. Vooraan, afgesloten door een hoge muur, staat de herenwoning van Van der Schueren. Ze werd in de dertiger jaren aangekocht door sekretaris G. Van Damme, die er het gemeentesekretariaat vestigde. Men ziet ook een gedeelte van de doornenhaag, waarmee de spoorweg over de ganse lengte was afgezoomd.

Een recenter zicht op het stationsgebouw, magazijn en goederenstation.

Men merkt een duidelijk verschil met foto nr 21. Het glazen afdak is weggenomen en de houten afsluiting van de tuin is vervangen door een betonnen. Er is ook al een brievenbus aangebracht in de voorgevel van het station. In de verte, de treinwagens, die op het zijspoor klaar staan om gelost of geladen te worden. De persoon uiterst rechts is Frans Vernaillen, die een herberg uitbaatte. Voor zijn woning had hij een weegbrug laten plaatsen.

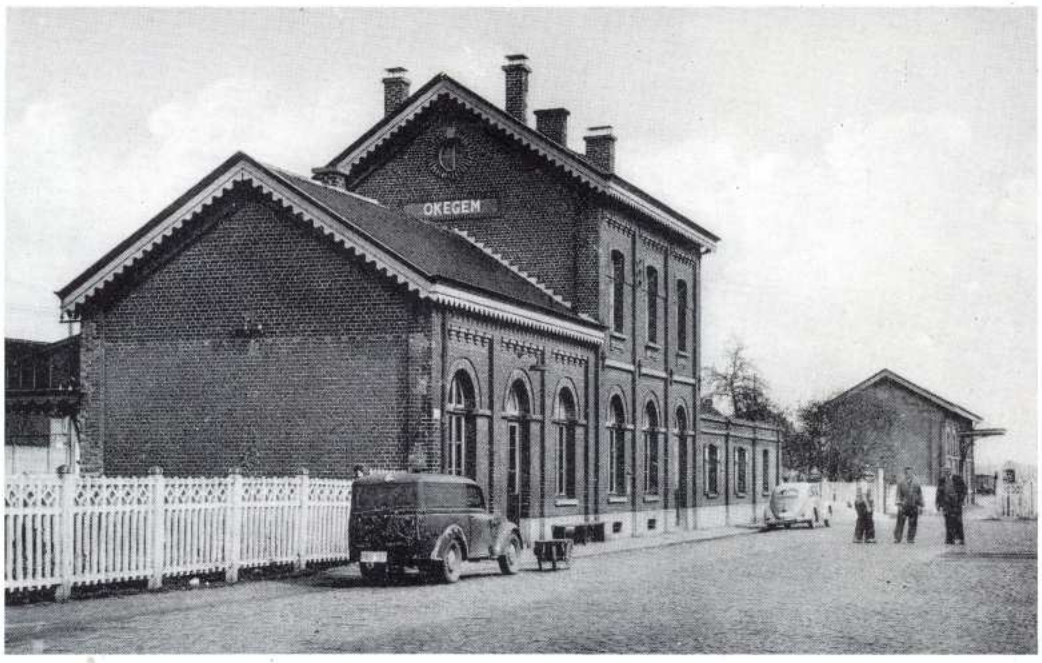

Zichten van de Dender, denderweiden en lucifersfabriek Nervia.

Het eerste zicht is genomen van op de kleine Denderbrug (verbinding Eversem - Impegem - Liedekerke) en toont ons een mooi stuk van de Dender en Denderweiden. De rivier vormt hier de grens tussen de provincies Oost-Vlaanderen en Brabant en tussen Liedekerke - Pamel en Okegem. Links van de Dender had men het jaagpad, waarop de paarden konden lopen die de schepen voorttrokken. Rechts een paadje dat tussen de Dender en nevengracht lag. Langs deze zijde zaten tientallen vissers de zaterdag en de zondag hun «visje» op te halen.

Aan de rivier werd in 1912 een groot gebouw opgericht dat als opslagplaats diende voor veevoeders en chemische meststoffen. De N.V. De Denderboer liet de grondstoffen aanbrengen met boten. Tijdens de Eerste Wereldoorlog schakelde de vennootschap Van der Kelen - De Schepper - Borgignon over op de lucifersfabricage en kreeg de fabriek de naam «Nervia».

De fabriek draaide na 1914 - 18 op volle toeren : 600 man was er te werk gesteld en een capaciteit van 1 miljoen doosjes lucifers per dag.

In 1927 werd de lucifersfabricage lamgelegd door de concurrentie van een Zweedse trust die in het Ninoofse de industrie overnam.

De leegstaande gebouwen werd onder het beheer van Patrice De Schepper vervolgens gebruikt voor een reeks kleinere industrieën : een kantweverij, een verfkleurstofindustrie, een plastiekfabricage, e.a.

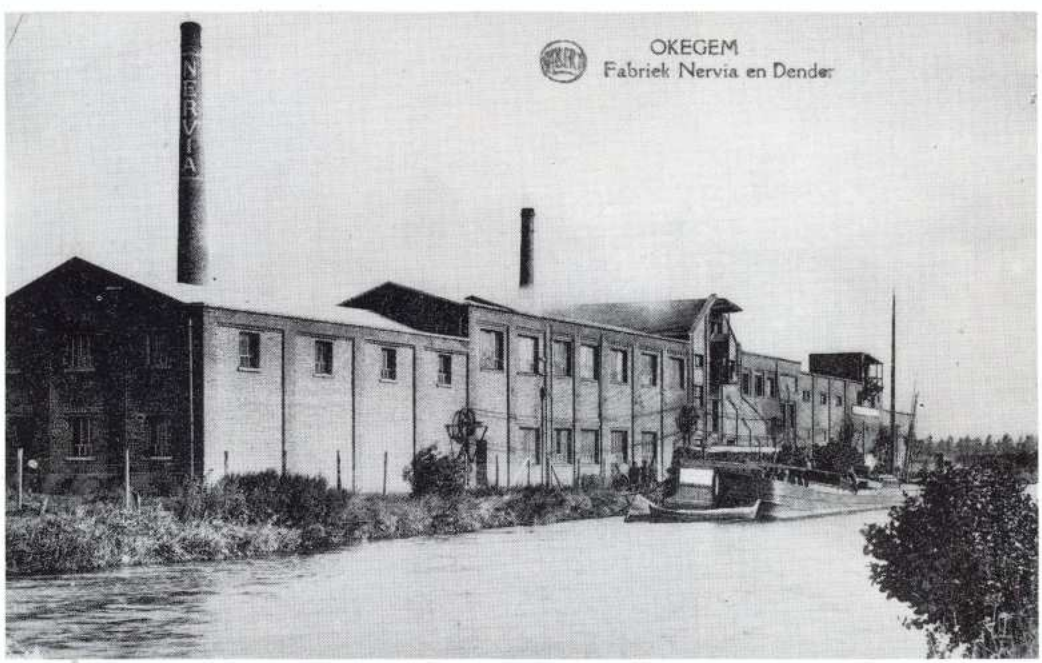

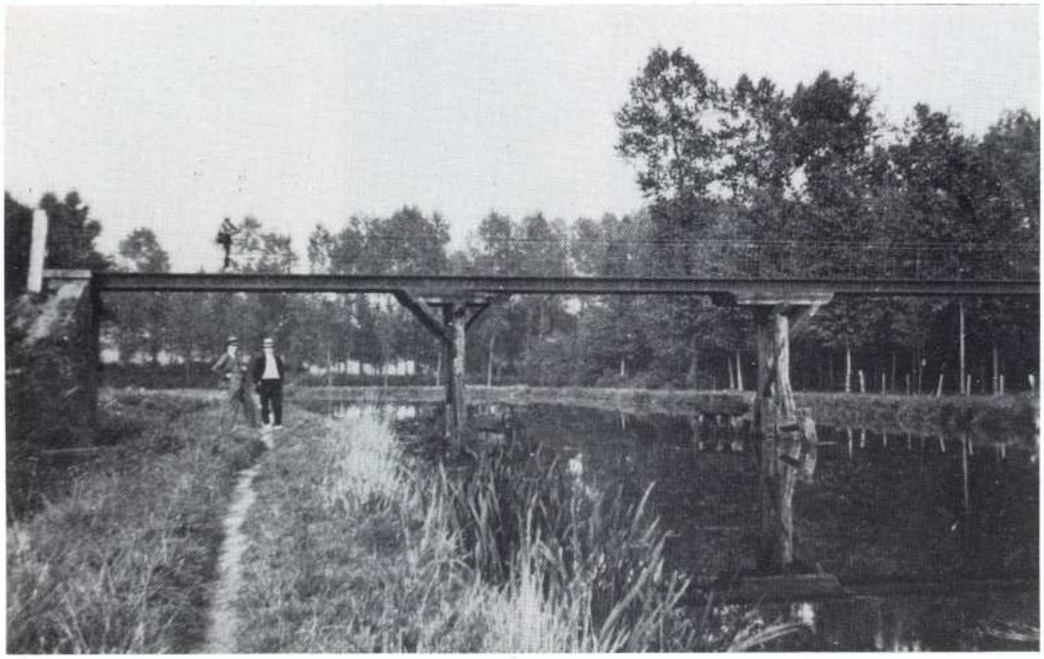

De kleine Denderbrug was tot in 1865 de enige verbinding van Okegem met Liedekerke en met het gehucht Impegem, dat kerkelijk met onze parochie verbonden was. Het was maar een smal bruggetje, anderhalve meter breedte, voldoende breed om een kruiwagen, beladen met gras of hooi, doorgang te geven. De lange ijzeren balken waren ondersteund door zware eiken balken. Om het bruggetje een voldoende hoogte te kunnen geven was er langs beide oevers een dam opgeworpen. De uiteinden van het bruggetje rustten op een stenen muur.

Voor de veiligheid van de mensen was aan beide zijden een ijzeren leuning aangebracht. Bemerk ook de houten ijsbrekers voor iedere pijler. Rechts op de foto de weiden, beplant met populieren, eigendom van de C.O.O. van Okegem die eertijds het onderhoud van het brugje voor zijn rekening nam.

Dit brugje werd opgeblazen in de meidagen van 1940 en is niet meer hersteld.

Deze foto toont ons de eerste grote Denderbrug, gebouwd in 1865. Hij is genomen van op de rechteroever (grondgebied Pamel). Het stalen gebinte rustte op gemetselde stenen muren. Links en rechts onderaan had men een «passerelle» die de verbinding van het jaag- of trekpad uitmaakte. Voor de middenmuur ziet men de «ijsbrekers» die dienden om het kruiend ijs op te houden en zo te beletten dat de muur beschadigd werd. De brug bezweek in 1934.

Langs de linkeroever strekken zich de «Grote Meersen» uit die een prachtig landschap vormen tussen spoorweg en Dender. Die weiden overstroomden vroeger heel dikwijls en bij strenge winters was het dan een festijn voor de ijsschaatsers.

Nogmaals een zicht van de eerste grote Denderbrug, genomen van op het grondgebied Okegem.

Dat de Dender een druk bevaren rivier was, hoeft geen betoog. De schepen werden eerst voortgetrokken ofwel door de schippers zelf ofwel door paarden. Later werden ze gesleept zoals hier op deze foto door een sleepboot of stoomboot met hoge schouw. Dit schip vaart stroomafwaarts, richting Denderleeuw. De schipper moest heel wat behendigheid aan de dag leggen om zijn schip door één van de smalle vaargeulen onder de brug heen te loodsen.

Deze foto toont ons de puinen van de ingestorte brug. Het zwaar verkeer werd omgeleid langs Ninove of Denderleeuw. Wie als voetganger naar het station moest (denk maar aan de mijnwerkers) moest gebruik maken van de kleine Denderbrug of kon met een bootje overgezet worden. Frans Van der Perre, die in de buurt woonde, gelastte zich met die karwei. Links vooraan, op grondgebied Okegem, de met riet begroeide Denderoever.

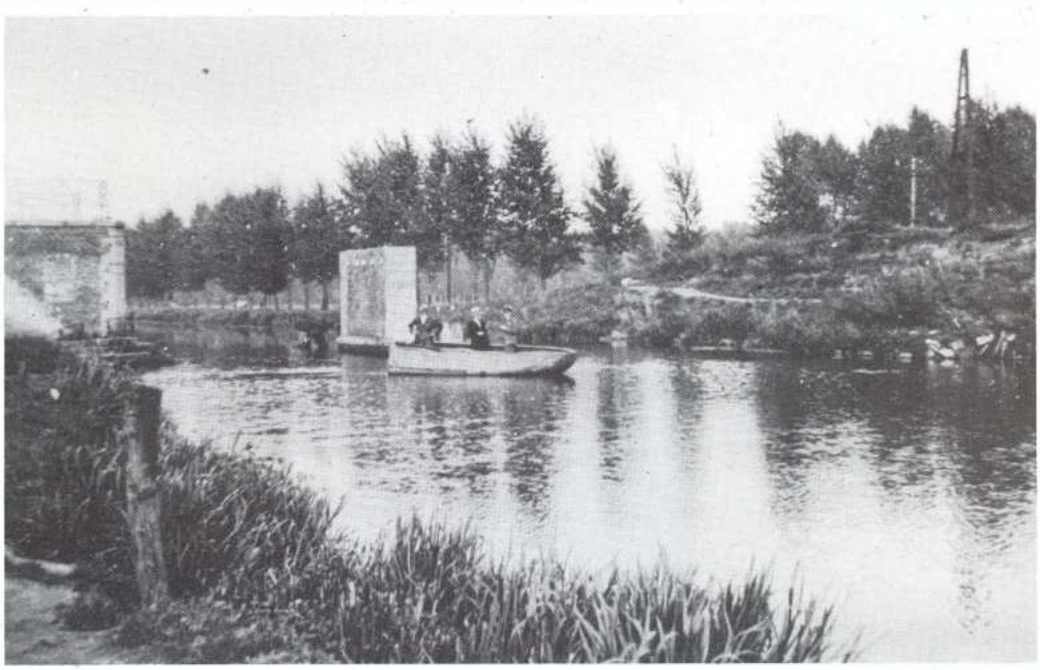

Dit is een zicht van de prachtige nieuwe brug die in 1935 opengesteld werd voor het verkeer. Gebouwd door aannemer G. De Gezelle van Gent. Het was een zeer sierlijke brug in gewapend beton en de enige vaste brug over de Dender. Spijtig heeft deze brug de tol moeten betalen van het oorlogsgeweld : in mei 1940 werd ze door de aftrekkende Belgische en Engelse troepen gedynamiteerd. Aan de omliggende huizen werd veel schade aangericht.

De brug werd niet hersteld of er kwam geen noodbrug tijdens de oorlog 40 - 45. Dan werd er met een vlot overgezet door Dolf De Man, tegen betaling van 0,5 à 1 fr per persoon.

Dit is een zichtkaart van de huidige Denderbrug. Gebouwd in de jaren 1945 - 46.

De houten leuning langs weerszijden van de brug opgesteld, verkeerde na een tiental jaren in slechte toestand en werd vervangen door een ijzeren. De kosten hiervan werden gedragen door de gemeenten Okegem en Pamel. Het brugdek heeft de laatste jaren fel geleden van de zware vrachtwagens, zodat een herstel dringend noodzakelijk is.

We willen nu een tochtje door het dorp maken langs de voornaamste straten en vertrekken van de Dorpplaats. Deze foto geeft ons een beeld van een klein gedeelte van de Dorpplaats en het Stationsplein of Statieplaats. Wat opvalt is dat vóór de huizenrij reeds een geplaveide stoep was. Op het uithangbord van het hoekhuis staat te lezen : In het Scheerhuis - Bij Bernard Van Vaerenbergh - Barbier - Winkelier - Oud-Soldatenkring - Estaminet. Het scheermes en de schaar ontbraken ook niet op het bord.
Dit huis is het geboortehuis van wijlen professor dokter M. Van Vaerenbergh, kankerspecialist.

Een gedeelte van de Dorpplaats, Stationsplein en begin van de Leopoldstraat. Links vooraan, het hoekhuis, was de herberg gehouden door Felix Vernaillen. Dit was ook het lokaal van de Oud-strijders. Rechts vooraan, het ijzeren hek dat toegang gaf tot de woning van G. De Boitselier. Verder de winkel en het café van B. Van Vaerenbergh. In het «routehuizeken» achter de betonnen afsluiting verbleef de bareel-wachter die de barelen van Leopoldstraat en Kattestraat moest dichtdraaien.

Dit is een zicht van het begin van de Rattenbergstraat. Deze straat kreeg van het gemeentebestuur in 1946 een andere naam, Leopoldstraat.

Op de atlas van de buurtwegen is deze straat buurtweg nr 2 en heeft een lengte van ± 1350 m. Ze verbindt het dorp met de steenweg Ninove - Aalst. Het wegje tussen het hoekhuis en de spoorweg was de IJzerenwegbaan, later herdoopt tot Astridbaan. De overweg, afgesloten door een bareel, droeg het nr 55 op de lijn Aalst - Geraardsbergen. Het gebouw rechts op de achtergrond is de hoeve van de familie Baeyens, eertijds «de Ceuleneir» geheten.

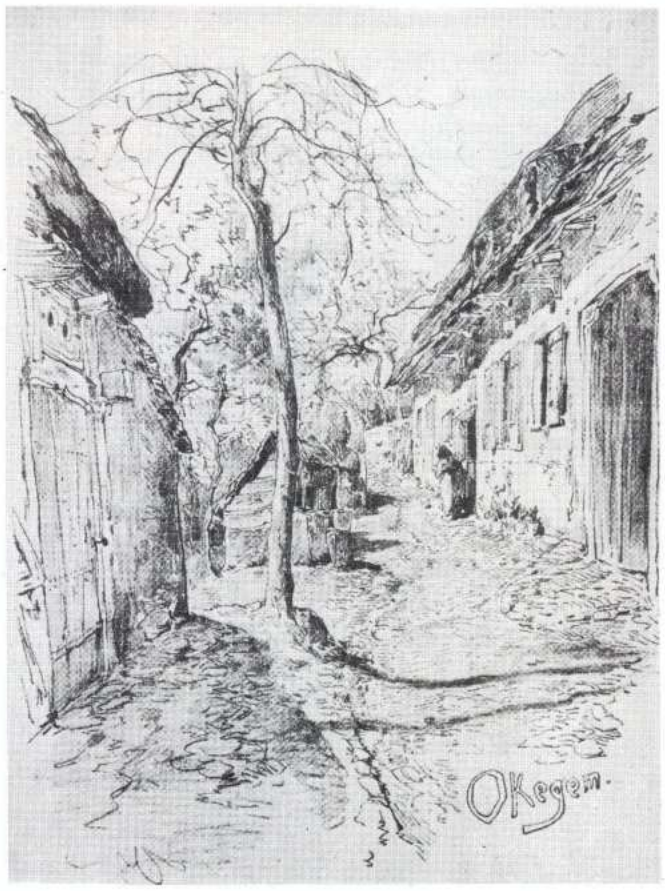

Een oude hoeve langs de Rattenbergstraat gelegen. Naar een lito van Armand Heins (°1856 - †1938) uit zijn album «Les vieux coins en Flandre».

Een zicht van het bovengedeelte van de Rattenbergstraat, in de volksmond «Hollestraat» genoemd. Dit zicht is genomen van op «het Hoeksken» waar nu de woning staat van de weduwe K. Van Isterdael. De kareelsteen die gebruikt werd voor de bouw van de huizenrij links, werd ter plaatse gevormd met de afgevoerde grond. Verderop de gebouwen van de houthandel De Roose.

Dit is de Neerbeekstraat, nr 8 op de atlas. Deze weg verbindt de Leopoldstraat met de velden van de wijk «Neerbeek». Vroeger was de Neerbeek een open beek en moesten de bewoners van de rechterkant een brugje bouwen om hun woning te kunnen bereiken. Nu is de beek dichtgemaakt en grote buizen vervoeren het water van de Neerbeek. Links een reeks kleine pittoreske huisjes.

Zicht op het middengedeelte van de Kattestraat. In de voorgaande eeuw heette deze weg de Ninofse straat omdat ze het dorp met Ninove verbindt.

Dit is buurtweg nr 1 en ongeveer 900 m lang. In de volksmond heette dit gedeelte «de carré», zo genoemd omdat de huizen zo dicht bij mekaar staan. Voor het café bemerkt men de driewielfiets van de visleurder.

Een zicht op een gedeelte van de Fonteinstraat in de jaren 1920. Deze weg is nr 3 op de atlas en is met een lengte van 2250 m de langste straat van onze gemeente. Zij verbindt het dorp met het gehucht Bakergem (nu Denderleeuw) en loopt door Eversem. Bemerk de zeer slechte toestand van het wegdek. Rechts heeft men de weide van de familie Van Holder, afgesloten door een doornenhaag. Tussen de eerste en tweede boom merkt men het portiershuisje van de fabriek Nervia op. Tegenover de ingang van de fabriek staat de kapel. In de verte de eerste huizen van het gehucht Eversem.

Deze foto toont ons het begin van de Fonteinstraat, kerkhof en een gedeelte van de Dorpplaats. In 1937 werd de oude kassei opgebroken, het wegdek verbreed en met mooie grote kasseien bedekt.
Rechts de grote boomgaard en tuin van Patrice De Schepper.

Zicht op de Kouterbaan — richting Dorpplaats. Vroeger heette deze weg «Dorpskouterlos» en was nr 9 op de atlas. Over een lengte van 500 m verbindt deze weg het Dorp met Eversem. Het houten hek vooraan links gaf toegang tot de woning van Adolf Snoeck. Verder de herberg «In de Kroon» bij Achiel Van der Speeten. Juist achter de elektriciteitspaal staat het oude kapelletje van Sint-Antonius. Dit was één van de zeven kapellen van de Sint-Antoniusbeeweg.

De molen van Okegem.

Het was een houten standerdmolen, rustende op 4 stenen teerlingen. Oorspronkelijk stond die molen op de Sterrevesten te Aalst en was eigendom van Jacob Boone, huidevetter, die hem als schorsmolen gebruikte.

Door de stad Aalst aangekocht, werd de molen in een publieke verkoping op 16 november 1936, toegewezen aan Pieter Van Damme - Van Driessche voor 3.300 fr. De windmolen werd in 1840 naar Okegem gebracht en opgericht op een van de hoogst gelegen plaatsen, de Phenixberg, gelegen aan de Kattestraat en heette daarom Phenixmolen. Als molenaars hadden we achtereenvolgens : Pieter Van Damme, Louis Van Damme, Alexis Van Damme, Adolf Bruyland - Van Damme en Amedé Colpaert.

In 1936 werd de molen afgebroken omdat hij bouwvallig was. Het molenhuis is nog steeds bewoond.

Dit is een foto van de Sint-Jozefskapel die gestaan heeft in de «Polder» aan het kruispunt van de vier wegeltjes. Ze is gebouwd geweest op een stuk grond dat eigendom was van Francis Mahieu op het eind van de vorige eeuw. Later kwam ze door erfenis aan de familie J. Van den Bosch - Van Isterdael.

Het was een mooie kapel die helemaal paste in het landelijke kader, omringd door een paar acacia's.

In 1977 moest ze gesloopt worden voor de aanleg van een nieuwe straat die de Kouterbaan met de woonwijk Eversem verbindt. De kapel was toegewijd aan de H. Jozef — vooral in de maand maart kwamen heel wat gelovigen bidden bij deze bidplaats.

Tot grote spijt van vele inwoners kon de kapel niet meer opgenomen worden in het kader van de woonwijk.

Foto van het «Pompken» van Eversem, aan de Fonteinstraat.

De geschiedenis hiervan werd uitvoerig behandeld in het Mededelingsblad nr 1, jaargang 1967. Deze pomp, die zoveel mensen van Eversem en elders, drinkbaar en kalkvrij water gegeven heeft, is ook al verdwenen. Bij het herstellen van de Fonteinstraat werd ze afgebroken en weggeruimd.

Er gaan echter stemmen op om in het kader van het Jaar van het Dorp deze getuigen van het dorpsleven de ereplaats te doen hernemen, die ze verdienen.

Met dit zicht op de Dender en Denderweiden eindigen we ons tochtje door oud-Okegem.

Links op de foto, op het grondgebied Pamel, hebben we de oude woning van de familie Van der Poorten, handelaars in granen en meststoffen.

Langs de linkeroever strekken zich de «Grote Meersen» uit, weilanden gelegen tussen de spoorlijn en de Dender.

Dit gebied staat in de inventaris van Landschappen der provincie Oost-Vlaanderen (1970) vermeld omdat het wetenschappelijk en vooral landschappelijk van belang is.

